

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 1беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар

Пән атауы «Медицина негіздері және қауіпсіз күтім»

Пән коды МК - 1201

БББ атауы 6В10115 « Медицина»

**Оқу сағаттары көлемі/
кредиттер көлемі** 90 с (3 кредит)

Оқыту курсы және семестрі 1 курс I семестр

ШЫМКЕНТ-2023 ж.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 2беті	

Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар «Мамандыққа кіріспе» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленді және кафедра отырысында талқыланды.

Хаттама №

Кафедра меңгерушісі, м.ғ.к., доцент м.а

А.Р Жумадилова

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 3беті	

1. Тақырып №1: Медицина негіздері. Дәрігерлік мамандықпен таныстыру. Персонал гигиенасы. Дәрігердің кәсіби қызметінің моральдық-этикалық аспектілері.

2. Мақсаты: студенттерге Қазақстан Республикасының денсаулық сақтауы мен заманауи медициналық жағдайын, медицинаның фундаментальды медицина мәселелерін, онымен қоса, медициналық ғылым бағыттының перспективасын түсіндіру.

3. Оқу мақсаттары:

Студент білуі керек:

- Қазақстана қазіргі Қазақстандағы денсаулықтың мінездемесін сипаттау;
- ҚР денсаулық сақтау жүйесін дамуы;
- ҚР денсаулық сақтау жүйесінің негізгі заңдық қағидаларын тұрақтандыру;
- ҚР денсаулық сақтаудың мемлекеттік даму бағдарламасы;
- ҚР денсаулық сақтау жүйесінің негізгі қағидалары мен жалпы даму әдісінің электронды жүйесі ;
- ҚР медициналық сақтандыруды ендіру.

Студент істей білуі керек:

- ҚР қазіргі замандағы денсаулық сақтаудың мінездемесі;
- ҚР денсаулық сақтауының мемлекеттік даму бағдарламасына сипаттама беру;
- ҚР денсаулық сақтау жүйесінің негізгі заңдық қағидаттарын дұрыс сипаттау;
- ҚР денсаулық сақтаудың электронды жүйесіне сипаттама беру;
- Медициналық сақтаундыруға сипаттама беру.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- ҚР денсаулық сақтау мен медицинаның қазіргі жағдайына сипаттама беру.
- ҚР денсаулық сақтау жүйесінің заңдық қағидаттары.
- ҚР денсаулық сақтаудың негізгі мемлекеттік даму бағдарламасы.
- ҚР денсаулық сақтаудың электронды жүйесі.
- ҚР міндетті медициналық сақтандыруы.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

- Топтық жұмыс. Офлайн/онлайн талқылау. Ауызша сұрау, тест тапсырмасы.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, тест тапсырмаларының орындалуын бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасының медицинасы мен денсаулық сақтау жүйесінің дамуы.
2. Қазақстана Қазіргі кездегі Қазақстанның денсаулық сақтаудың мінездемесін атаңыз.
3. ҚР –да денсаулық сақтаудың мемлекеттік даму бағдарламасы бар ?
4. ҚР –да денсаулық сақтау жүйесінің заңдық негізгі қағидаттарын атаңыз.
5. Қазіргі кездегі денсаулық сақтаудың технологиясы.
6. ҚР емдік профилактикалық желісін модернизациялау.
7. ҚР-ның фармакологиясын дамуы.
8. ҚР денсаулық сақтау жүйесінің негізгі қағидалары мен жалпы даму әдісінің электронды жүйесін атаңыз.
9. Стационар мен емханадағы медициналық құжатнамасы.
10. Қазақстан Республикасындағы міндетті медициналық сақтандыруы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 4беті	

Тест сұрақтары:

1. Заңдықәкітілерболыптабылады:

- 1) Заңдар
- 2) ҮкіметтіңЖарлығы
- 3) заңғанегізделгенПрезиденттіңбұйрығы
- 4) Министрдіңбұйрығы
- 5) барлықжауаптардұрыс

Сұрақтыңжауабы:

- A) 1,2
- B) 1
- C) 1,2,3
- D) 1,3
- E) 4, 3

2. «Денсаулықсақтау» ұғымынаанықтамаберіңіз:

- A) тұрғындардыңденсаулығынсақтаудағымедициналыққорытындышаралары;
- B) азаматтардыңденсаулығынсақтауғанегізделген медициналық,әлеуметтік -экономикалық, саясижәнебасқа да ісшараларға
- C) тұрғындардыңденсаулығынабағытталған медико-әлеуметтікісшараларжиынтығы

3. Денсаулықсақтаужүйесі -бұл:

- A) тұрғындарғамедициналықкөмекалуғажәнеқұқығынқорғауғабағытталғанденсаулықсақтау субъектілерініңжәнеоргандардыңмемлекеттікжиынтығы;
- B) медициналыққызметпенайналысытансубъектілер;
- C) медициналық, фармацевтикалықжәнебілімдікқызметпенайналысатынмемлекеттікжәнемемлекеттікемес денсаулықсақтаудыңсекторлары;
- D) медициналықсақтандыруұйымыныңмемлекеттікжәнемемлекеттікемесденсаулықсақтау дағысекторлары.

4. «Медициналыққызметкер» ұғымынатүсініктемеберіңіз

- A) денсаулықсақтаусаласындағықызметкер;
- B) жоғарынемесе орта кәсібимедициналықбілімі бар, физикалықтұрғыдағыкәсібиқызметкер;
- C) тұрғындардыңденсаулығынсақтауғанегізделген, заңдықтұрғыдағыкәсібиқызметкер;
- D) жоғарынемесе орта кәсібимедициналықбілімі бар, физикалықтұрғыдағыкәсібиқызметкер; оныменқоса, тұрғындардыңденсаулығынсақтауғанегізделген, заңдықтұрғыдағыкәсібиқызметкер;
- E) заңдықнегіздежоғарыбілімалған, физикалықтұрғыдағыкәсібиқызметкер.

5. Денсаулықсақтаужүйесітұрады:

- A) медициналыққызметпенайналысатынсубъекті;
- B) денсаулықсақтаудағымемлекеттікжәнемемлекеттікемес сектор;
- C) тұрғындарғамедициналықкөмекалуғажәнеқұқығынқорғауғабағытталғанденсаулықсақтау субъектілерініңжәнеоргандардыңмемлекеттікжиынтығы;
- D) медициналықсақтандыруұйымыныңмемлекеттікжәнемемлекеттікемесденсаулықсақтау дағысекторлары.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 5беті	

Е) граждан тұрғындардың денсаулығын қорғауға бағытталған заңдық тұлға.

6. ... аккредитациядан өткен медициналық ұйымға құжатнама беріледі?

- A) диплом
- B) анықтама
- C) лицензия
- D) сертификат
- E) ұсыныс

7. ... денсаулық сақтаудың мемлекеттік даму саясатын анықтайтын мемлекеттік орган болыптабылады?

- A) Қазақстан Республикасының Президенті
- B) Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау Министрлігі
- C) Қазақстан Республикасының Үкіметі
- D) Қазақстан Республикасының Парламенті
- E) Қазақстан Республикасының Президент әкімшілігі
- I) Барлық жауаптар дұрыс

8. Медициналық сақтандырудың субъектілері болыптабылады, мынадан басқасы:

- A) сақтандырушы;
- B) медициналық ұйымның сақтандырылуы (сақтандыру);
- C) медициналық ұйым;
- D) денсаулық сақтау саласындағы жергілікті орган;
- E) дұрыс жауабы жоқ.

9. ҚР денсаулық сақтау жүйесіндегі бірыңғай ұлттық жүйені ендіру эетабын көрсетіңіз:

- A) 3 эетапта;
- B) 4 эетапта;
- C) 2 эетапта;
- D) біруақыттық;
- E) бірнеше эетапта.

10. Бірыңғай ұлттық жүйені ендіруді қамтамасыз етеді...

- A) медициналық қызметкер ортасындағы бәсекелестің қалыптасуы;
- B) науқа медициналық ұйым мен дәрігерді еркін түрде тандауы;
- C) медициналық қызметкер сәтілудің ашықтылығы;
- D) медициналық нәтижеге бағытталуы;
- E) а, б, в, г жауаптары дұрыс.

1. Тақырып №2: Салауатты өмір салты негіздері және медициналық алдын алу шаралары.

2. Мақсаты: Студенттерге салауатты өмір салтын құрастырудың негізі мен түсініктемесі. Эмоциональды күйіну синдромын қалыптастыру түсінігімен таныстыру.

3. Оқу мақсаттары:

Студент білуі керек:

- «Ауру» және «Денсаулық» ұғымына сипаттама;
- адам денсаулығына әсер ететін өмір салт факторлары;
- Салауатты өмір салтының қағидалары;
- Салауатты өмір салтын насихаттау
- Салауатты өмір салтын қалыптастыру.
- «Психологиялық денсаулық» түсініктемесі.

Студент істей білуі керек:

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 6беті	

- «Ауру» және «Денсаулық» ұғымына сипаттама беру;
- Өмір салтының сапасы мен шарты, шолу сияқты ұғымдарға сипаттама беру.
- Салауатты өмір салты қағидаттарын сипаттау;
- Психикалық денсаулық ұғымына түсінік беру;
- Салауатты өмір салтын насихаттау және қалыптастыруға мінездеме беру

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- «Салауатты өмір салты» ұғымының анықтамасы.
- Адам ағзасына әсер етеін өмір салтының факторлары мен көрсеткіштері
- Салауатты өмір салтының қағидаттары.
- Салауатты өмір салтын қалыптасрудың негізгі қағидаттары.
- Адамның психикалық денсаулығы.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

- Топтық жұмыс. Офлайн/онлайн талқылау. Ауызша сұрау,

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, тест тапсырмаларының орындалуын бағалау.

7. Әдебиет: Силлабустың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. «Ауру» мен «Денсаулық» ұғымы.
2. Денсаулықтың көрсеткіштерін атаңыз.
- 3.«Салауатты өмір салты » түсініктемесі.
4. Адам ағзасына әсер етеін өмір салтының факторларын атаңыз..
5. Салауатты өмір салтының қағидаттары.
6. «Өмір салты», «Өмір шарты» және «Өмір сапасы» ұғымдарының түсініктемесі.
7. Өмір салты және оның компоненттері.
8. Салауатты өмір салтын қалыптастыру негіздемесі .
9. «Психикалық денсаулық» ұғымының түсініктемесі.
10. Ұйқы. Ұйқының маңыздылығы.
11. Биотәулік. Биотәулік классификациясы. ағзаның биологиялық маңыздылығы.
- 12.Эмоционалды күйзеліс синдромы(ЭКС).ЭКС даму барысындағы факторлар, таралуы. Диагностика, профилактика және емі.

Тесттік сұрақтар:

1. Салауатты өмір салтын жүргізуге не жатады?

- A) азаматтың өмір салтын сақтауға, тұрғындарға аурудың алдын алуына және гигиеналық оқытуға бағытталаған, тұрғындардың денсаулығын сақтауда ақпаратпен қамтамасыз ету және аурудың алдын алуына негізделген, салауатты өмір салтын қалыптастыру;
- B) салауатты өмір алтын қамтамасыз ететін жалпы мәліметтің популяциялық қағидасы;
- C) оқу орындарында «валеологии» сабақтарын жүргізу;
- D) аурудың алдын алу;
- E) тұрғындардың денсаулығын сақтау.

2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруды кім жүргізеді?

- A) БМСК ұйымының денсаулық сақтау мамандары;
- B) салауатты өмір салтын қалыптастырудағы аудандық орталық мамандары;
- C) денсаулық сақтау органдары саласындағы әдістемелік басқарушы мен денсаулық

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 7беті	

сақтау координациясындағы субъектілер.

D) санитарлық -эпидемиологиялық станция;

E) заң қорғаушы.

3. «Алдын алу» ұғымына түсініктеме беріңіз:

A) аурудың алдын алу (дамуына), салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған медициналық қызметтің жиынтығы;

B) жедел аурулардың алдын алуға бағытталған медициналық қызметтер;

C) денсаулық сақтауға рналған шаралар жиынтығы;

D) денсаулықтың алдын алу шара жиынтығы;

E) ауруды емдеудегі шаралар жиынтығы.

4. Бүкілдүниежүзілік денсаулық сақтау жүйесі ұйымының мәліметі бойынша тұрғындар денсаулығы жұмысқа негізделген:

A) 10%;

B) 50%;

C) 100%;

D) жалпылығы байланысты емес;

E) бұндай зерттеулер жүргізілмеген.

5. Алдын алу жүйесінің негізгі заты болып табылады?

A) денсаулықты сақтау орталығының дәрігері

B) санэпид бақылау орталығының мамандары

C) емханадағы участкілік дәрігерлер

D) психоневрологиялық диспансердің дәрігерлері

E) қан тапсыру орталығының дәрігерлері.

6. БДҰ бойынша жалпы денсаулық анықтамасына мына элементтен басқасы... кіреді.

A) физикалық, әлеуметтік психологиялық әл ауқат;

B) еңбек қызметкерінің мүмкіндігі;

C) аурудың болмауы немесе болуы;

D) жайлы үйдің болуы;

E) жұмыстың болуы.

7. Тұрғындардың денсаулығын сақтауға әсер ететін негізгі мағыналар, мынадан басқасы...

A) тұрғындардың мәдениет деңгейі;

B) ортаның экологиялық факторы;

C) медициналық көмектің қолжетімділігі мен сапасы;

D) еңбек шартының қауіпсіздігі.

E) денсаулық сақтау жүйесі.

8. Дәрігерде кәсіби қызметінің белсенділігінен кейін шаршаңқылық және әрекетсіздік, артериялық қысымның өзгерісі, бас ауру, ұйқысыздық байқалады- бұл...

A) орындалған қызметке теріс бағыт

B) «эмоциональды күйіну»

C) стресс

D) дегуманизация

E) кәсіби деформация

9. Созылмалы шаршау синдромы негізделеді...

A) түнгі кезекшілікпен

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 8беті	

В) жұмыс ауысыммен

С) ауруды мөлшерден тыс қабылдаумен

Д) көп мөлшер адамдармен қарым қатынастағы эмоциональдылықпен

Е) жалпы өмірге деген кәсіби эмоциональдылық көзқарас міндеттерімен

10. Тез және тыныш терең ұйқыға кетуге қамтамасыз етеді...

А) жанұямен ұйқы алдында кино көру

В) ұйқы алдында кез келген ауа райында серуендеу

С) ұйқы алдында жанұямен шай ішу

Д) гигиеналық нормалар мінез құлқы

Е) компьютерде жұмыс жасау

Ситуациялық есептер:

Участкілік терапевтке 57 жасар әйел адам бас уруымен, артериялық қысымның көтерілуімен, жүру кезінде енгізумен, қақырықтың қиын шығуымен, буындарда ауру сезіммен, ауыздың құрғауымен, шөлдеу негізінде шағымданды (күніге 4 л су ішеді)..

Анамнеінде: Артериялық қысымның көтерілуі 175/105 мм рт ст 3 жылдан бері максимальды түрде, гипотензивті ем қабылдамайды, қазіргі кезде 0,25 мг капотен тіл астына жоғары артериялық қысым болғанда салады. Зиянды әдеттері: 10 жылдан бері күніне 10 темекі шегеді. Емханаға қаралмаған, тексеру жүргізілмеген. Бугалтер болып жұмыс жасайды.

Қарау барысында: жоғары тамақтану (салмағы 100 кг, бойы 163 см). Тері қатпарларын ұстағанда құрғақ, тырнау іздері бар. Төменгі бөліктерінде ісік байқалады. Тыныс алуы қатаң, құрғақ сырылдар барлық қатпарда. АҚ екі қолдан өлшегенде: (оң – 165/95 мм рт ст, сол 168/97 мм рт ст).

1. қауіп факторын атаңыз

2. науқасты қарау барысында созылмалы инфекциялық емес ауруды атаңыз.

3. созылмалы инфекциялық емес ауруға және оны түзету факторына ұсыныс беріңіз.

Жауабы:

1. Ұзақ уақыт артериялық қысымның болуы, темекі шегу, гиподинамия, дене салмағының өсуі.

2. Артериальная гипертензия, семіздік, созылмалы бронхит, қант диабеті

3. Темекі шегуден бас тарту, май, көмірсу алмасуының бұзылысына байланысты, диета, дене салмағын азайту, физикалық күштеме (жүру, жүзу). Емханада тіркелген жері бойынша қаралу.

1. Тақырып №3: Дәрігердің орта және кіші медициналық персоналмен қарым-қатынасының этикалық аспектілері. Тиімді коммуникация орта және кіші қызметкерлерді ынталандыру тәсілі ретінде. Конфликтология түсінігі.

Медициналық ұжымдағы қақтығыстардың факторлары және оларды шешу жолдары.

2. Мақсаты: студенттерді дәрігердің орта және кіші медициналық персоналмен қарым-қатынасының этикалық аспектілердің білімін үйрету

3. Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- «медициналық этика» және «медициналық деонтология» түсініктемесі ;
- деонтологияның қағидаларын;
- медициналық қызметкердің персоналмен сөйлесудегі ережесін;
- тиімді коммуникация орта және кіші қызметкерлерді ынталандыру тәсілі

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 9беті	

Студент істей білу керек:

- «медициналық этика» мен «медициналық деонтология» түсініктемесін сипаттау);
- деонтология қағидатына сипаттама беру;
- медициналық қызметкерлердің персоналмен қатынастағы ережесіне сипаттама беру;
- конфликтология түсінігі

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. «Медициналық этика» және «медициналық деонтология» түсініктемесі.
2. Деонтологияның негізгі қағидалары.
3. Медицина қызметкерімен әріптестермен қарым қатынасы.
4. Дәрігердің орта және кіші медициналық персоналмен қарым-қатынасының этикалық аспектілері
5. Дәрігерлік құпия.
6. Студенттерді деонтологиялық аспектілерге үйрету.
7. Конфликтология.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Медициналық этика, ұнамдылық және мораль ұғымына анықтама беріңіз. Медициналық деонтология
2. Медициналық ұжымдағы қақтығыстардың факторлары және оларды шешу жолдары.
3. Дәрігердің орта және кіші медициналық персоналмен қарым-қатынасының этикалық аспектілері.
4. Дәрігерлік парыз бен ұнамдылық дегеніміз не?
5. Деонтологияның негізгі қағидатын атаңыз.
6. Медициналық қызметкермен науқастың және туыстары арасындағы қатынастың мінез құлық ережесін атаңыз.
7. Науқасты күту кезіндегі деонтологиялық аспектілерді айтыңыз.
8. Конфликтология түсінігі.

Тестті сұрақтар

1. Медициналық қызметкердің кәсіби іс-әрекетін (мінез-құлқын) реттеу ережелері, принциптері және заңдары туралы ғылым:

- А) этика
- Б) медициналық этика
- В) биоэтика
- Г) мораль
- Е) адамгершілік

2. Бұл медициналық қызметкердің кәсіби іс-әрекетін (мінез-құлқын) реттеу ережелері, принциптері және заңдары туралы ғылым, дәрігерді, фармацевті, ғалым-

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 10беті

медикті адамдарға, олардың ұрпағына, қоршаған әлемге зиян келтіруді болдырмаудың қажеттігін ескертетін ғылым:

- А) медициналық этика
- Б) биоэтика
- В) мораль
- Г) адамгершілік
- Е) этика

3. Адамгершілік парызы туралы ғылым:

- А) биоэтика
- Б) медициналық этика
- В) фармацевтикалық этика
- Г) мораль
- Е) деонтология

4.

1. Тақырып №4: Науқастардың күтіміндегі деонтологиялық аспектілер.

2. Мақсаты: студенттерді науқасты күту кезіндегі негізгі деонтологиялық аспектілердің білімін үйрету

3. Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- «медициналық этика» және «медициналық деонтология» түсініктемесі ;
- деонтологияның қағидаларын;
- медициналық қызметкердің науқаспен сөйлесудегі ережесін;
- «биомедициналық этиканың» моделі мен формасын;
- дәрігерлік құпия туралы;
- науқасты күтудегі деонтологиялық аспектілер туралы.

Студент істей білу керек:

- «медициналық этика» мен «медициналық деонтология» түсініктемесін сипаттау;
- деонтология қағидатына сипаттама беру;
- медициналық қызметкерлердің науқаспен және олардың туыстарымен қатынастағы ережесіне сипаттама беру;
- науқасты күтуде деонтологиялық аспектілерді құрастыру;
- науқасты күтуде жіберілетін қателіктерді қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. «Медициналық этика» және «медициналық деонтология» түсініктемесі.
2. Деонтологияның негізгі қағидалары.
3. Медицина қызметкерімен науқастың қарым қатынасы.
4. Медицина қызметкерінің науқастың туыстарымен және жақын туысқандарымен қарым қатынасы. .
5. Дәрігерлік құпия.
6. Студенттерді деонтологиялық аспектілерге үйрету.
7. науқасты күтудегі құқық бұзушылықпен қателіктер.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 11беті	

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Медициналық этика, ұнамдылық және мораль ұғымына анықтама беріңіз.

Медициналық деонтология

2. Дәрігерлік парыз бен ұнамдылық дегеніміз не?

3. Биомедициналық этиканың моделі мен формасын атаңыз.

4. «Дәрігерлік құпия» анықтамасын қалай түсінесіз?

5. Деонтологияның негізгі қағидатын атаңыз.

6. Медициналық қызметкермен науқастың және туыстары арасындағы қатынастың мінез құлық ережесін атаңыз.

7. Науқасты күту кезіндегі деонтологиялық аспектілерді айтыңыз.

8. Науқасты күту кезінде қандай құқық бұзушылық пен қателіктер болуы мүмкін.

Тестті сұрақтар

1. «Деонтология» терминін бірінші рет ұсынған ғалым...

A) Аристотель

B) Бентам

C) Гиппократ

D) Ибн Сина

E) Ломоносов

2. Барлық адамдардың қарым қатынасындағы мінез құлық пен өағми мораль туралы ғылым – бұл

A) Медициналық психология

B) Деонтология

C) Этика

D) Клиникалық психология

E) Коммуникативті дағдылар

3. Дәрігер тұлғалылығына, сыртқы кескін міндетін оқытады:

A) медициналық деонтология

B) медициналық психология

C) медициналық этика

D) клиникалық психология

E) коммуникативті дағдыла

4. Дәрігер жағдайы ауыр, өлімге негізделген науқаспен қатынасы ...

A) арнайы термине негізделеді және анықтылығына тоқталады

B) ятрогенді іс әрекетке түспеу үшін сұраққа нақты жауап береді

C) өтірік айтқаннан, үндемеген дұрыс

D) науқастың сенімін сақтау үшін барлығын жасайды

E) науқас не екенін біледі және естуден қорқады

5. Жағымсыз әңгімелесудің болжамы болып табылады...

A) науқастың сенімімен туыстарына жүгінеді

B) ятрогенді іс әрекетке түспеу үшін сұраққа нақты жауап береді

C) арнайы термине негізделеді және анықтылығы на тоқталмайды

D) өтірік айтқаннан, үндемеген дұрыс

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 12беті

Е) науқас не екенін біледі және естуден қорқады

6. «Ауыр» науқасқа жатады:

- A) интроверттер
- B)экстраверттер
- C) аудиалдар
- D) визуалдар
- E) кинестетиктер

7. Медициналық қызметкердің дұрыс моральдық-этикалық және зияткерлік келбеті, дәрігерлер, науқастар мен олардың туыстары арасындағы қарым-қатынас, сондай-ақ медициналық ортадағы әріптестер арасындағы қарым-қатынасты оқытады:

- A) коммуникативті дағды
- B)клиникалық психология
- C) медициналық этика
- D) медициналық психология
- E) медициналық деонтология

8. Дәрігерлік құпия затына не кіреді?

- A) науқас ауруының жағдайының анықтамасы
- B) зерттеу барысында медициналық көмекке жүгінген науқастың денсаулық жағдайы, оның ауруы және басқа ауруының анықтамасы,
- C) зерттеу және емдеу нәтижесінде алынған анықтама
- D) азаматтың келісімсіз медициналық көмек көрсету
- E) алдын ала іс әрекет ету немесе зерттеу органдарының сұрауы бойынша

9. Дәрігерлік құпияны жарияламау туралы міндеттер ... анықталады.

- A) көршіден сұрастыру негізінде
- B)дәрігер қалауы негізінде
- C) науқастың келісімі негізінде
- D) қауіпті инфекциялар таралуы негізінде
- E) науқастың ес түссіз жатқан жағдайында

10. Дәрігерлік құпияны сақтаудың жауапкершілігі болып табылады:

- A) барлық медициналық қызметкерлер, науқастың денсаулығын тексеру және зерттеу барысында алған ақпараты туралы
- B)Дәрігерлер, науқастың жағдай туралы зерттеу және емдеу барысында алған ақпараты туралы
- C) науқастың туыстары
- D) орта медициналық қызметкерлер, науқастың денсаулығын тексеру және зерттеу барысында алған ақпараты туралы
- E) науқастың өзі

Ситуациялық есеп:

89 жасар науқаста операция барысында барлық тік ішектің некроздалған себебі мезентериальды тромбоз екені анықталды. Бұл жағдай операцияға негізделмейді, эксплоративті лапоротомия орындалды. Науқасты реанимацияға жасанды тыныс алу аппаратына, ес түссіз, кардиотониялық заттың орта мөлшерімен қамтамасыз етті. Өмірге қажетті қызметі қолдауға қарамастан, гомеостаз бұзылысы негізінде 7 күндік өлімнің нәтижесі жай туындады. Жүрегі тоқталғаннан кейін, жүрек қалпына келу мақсатында реанимациялық шаралар жасалынды. Туысқандары реанимациялық шараларды көргеннен кейін тоқтатылуын сұрады. 30 минуттан кейін науқастың жүрегі мәңгіге тоқтады.

Дәрігер мен науқастың туыстары жағынан қандай моральдық бағыт болды?

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 13беті	

Жауап: жылы түрде

1.Тақырып №5:Денсаулық сақтау және медициналық көмек алу құқығы.

2.Мақсаты:Науқасқа сапалы көмек көрсету және нәтижесін бақылау.

3.Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- «Алғашқы көмек» терминімен таныс болуды;
- Алғашқы көмек көрсетуді;
- Науқастың жағдайына кіре білуді;
- «Медициналық құқық» термині мағынасын;
- Медициналық құқық түсінігін,мақсаты мен міндеттерін;

Студент істей білу керек:

- Медициналық көмек сапасының түсінігі мен маңызы және медициналық ұйымдардың қызметін түсіндіру;
- Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясаттың принциптерін түсіндіру;
- Адамның негізгі қажеттіліктеріне сипаттама беру;
- Денсаулықты сақтау және нығайту жолдарын түсіндіру;

4.Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Денсаулықты сақтау және оны нығайту;
- «Медициналық құқық» түсініктемесі;
- Медициналық құқықтың негізгі принциптері және міндеті;
- Студенттерді медициналық құқық терминімен толықтай таныстыру;
- Алғашқы көмек көрсету шаралары;
- Медициналық көмектің сапалылығын бақылау;

5.Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс.Офлайн/онлайн.Ауызша сауалнама.Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6.Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізуге арналған бақылау түрлері.

Ауызша сұрау,ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7.Әдебиет:Нұсқаулықтың соңында

8.Бақылау (сұрақтар,тесттер,тапсырмалар,т.б)

Бақылау:

- 1.«Медициналық құқық» терминіне анықтама беріңіз.
- 2.Медициналық құқықтың негізгі міндеттері мен принциптері қандай?
- 3.Денсаулықты сақтау мен нығайтудың қандай жолдарын білесіз?
- 4.Алғашқы көмек көрсету шаралары қалай жүргізіледі?
- 5.Медициналық көмектің сапалылығын қалай анықтаймыз?
- 6.Медициналық көмек сапалылығын бақылау дегенді қалай түсінесіз?
- 7.«Медициналық құқық және этика» кафедрасы қай жылы құрылған?
- 8.Осы аталған кафедраға кімбасшылық ететінін білесіз бе?

Тестті сұрақтар:

1.Қоғамдық денсаулық пен денсаулық сақтаудың ғылым ретінде дұрыс анықтамасын көрсетіңіз:

А) халықтың қоғамдық денсаулығын жақсартуға бағытталған денсаулық сақтау жүйесінің стратегиясы мен тактикасы туралы ғылым

Б) бұл қоршаған орта факторларының адамға әсерін зерттейтін және адамның өмір сүру жағдайына оңтайлы талаптарды әзірлейтін ғылым

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 14беті	

- В) бұл халықтың денсаулығын қорғау шараларының жүйесі.
2. Қоғамдық денсаулық сақтау және денсаулық сақтау дегеніміз:
- А) гигиеналық ғылым
 Б) клиникалық ғылым
 В) интегративті ғылым
 Г) әлеуметтік ғылым
3. Медициналық-әлеуметтік зерттеулер жүргізу кезінде келесі әдістер қолданылады:
- А) тарихи
 Б) статистикалық
 В) эксперименттік
 Г) экономикалық
 Д) социологиялық
 Д) жоғарыда аталғандардың барлығы
4. Елді мекенде көпсалалы аурухананы ауданда орналастырған жөн?
- А) тұрғын (тұрғын)
 Б) өнеркәсіптік
 В) коммуналдық және қоймалық
 Г) қала маңы
 Д) жасыл
5. Денсаулық сақтауды ұйымдастыру саласындағы мәселелерді шешудің негізгі әдістемелік тәсілі:
- А) халықтың денсаулық жағдайын статистикалық талдау
 Б) қоғамдық пікірді зерттеу
 В) кадрлық мәселелерді шешу
 Г) жүйелік басқару тәсілі
 Д) қаржылық мәселелерді шешу
6. Қазақстандағы денсаулық сақтау жүйесі
- А) мемлекет
 Б) аралас
 В) сақтандыру
 Г) жеке
7. Елді мекенде жұқпалы аурулар ауруханасын осы ауданда орналастырған жөн?
- А) тұрғын (тұрғын)
 Б) өнеркәсіптік
 В) коммуналдық және қоймалық
 Г) қала маңы
 Д) жасыл
8. Елді мекенде акушерлік стационарды осы ауданда орналастырған жөн?
- А) тұрғын (тұрғын)
 Б) өнеркәсіптік
 В) коммуналдық және қоймалық
 Г) қала маңы
 Д) жасыл
9. Елді мекенде емхананы қандай ауданда орналастырған дұрыс?
- А) тұрғын (тұрғын)
 Б) өнеркәсіптік
 В) коммуналдық және қоймалық

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 15беті	

Г) қала маңы

Д) жасыл

10. Елді мекенде мамандандырылған диспансерді ауданда орналастырған дұрыс?

А) тұрғын (тұрғын)

Б) өнеркәсіптік

В) коммуналдық және қоймалық

Г) қала маңы

Д) жасыл

Ситуациялық сұрақтар:

Жұмыс істемейтін 2 топтағы мүгедек, 20.03.2015 емханаға учаскелік терапевтке рецепт алу үшін

үздіксіз күтім терапиясына арналған препаратты алуға келеді. Көптеген жылдар бойы бұл наукас

гипертонияның кешенді терапиясында дәрі-дәрмек қабылдаған

Ұлттық препарат валсартан, өйткені ACE ингибиторлары жөтел тудырады. Бұл препаратты пациент

жақсы көтереді, қан қысымының қол жеткізілген деңгейін ұстап тұру. Жергілікті терапевт тегін дәріге рецепт беруден бас тартқан, Оның бас тартуына осы препаратты алып тастау фактісі

себеп болды. Өмірлік маңызды және маңызды дәрілік заттардың тізімі

2015 жылға арналған медициналық мақсаттағы параталар.

Сұрақтар (тапсырма):

1. Учаскелік терапевт бас тарту арқылы дұрыс әрекет жасады ма

Наукасқа (жұмыс істемейтін 2-топтағы мүгедек) тегін валсартан препаратын бермей?

1. Тақырып №6: Қазақстан Республикасының қазіргі заманғы денсаулық сақтау жүйелері.

2. Мақсаты: Қазіргі заманғы денсаулық сақтау жүйелері мен реформаларын меңгеру.

3. Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- ҚР денсаулық сақтау министірілігінің басшылықтарын;
- ҚР ерте кездегі және қазіргі медицинаның айырмашылықтарын;
- «Медициналық сақтандыру» терминінің мағынасын;
- Медициналық сақтандырудың маңызын;
- ҚР Денсаулық сақтауды дамыту үшін ашылған бағдарламаларды;

Студент істей білуі керек:

- Денсаулық сақтау жүйесіндегі реформалар;
- ҚР Денсаулық сақтаудың қазіргі жағдайын;
- Денсаулық сақтау жүйесін дамытудың қағидаттары мен жалпы тәселдірін;
- ҚР міндетті медициналық сақтандыруды;
- Пациенттердің денсаулығын қорғау құқығын;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- ҚР қазіргі денсаулық сақтаудың қазіргі жағдайы;
- «Медициналық сақтандыру» түсініктемесі.
- Қазіргі денсаулық сақтау жүйесіндегі реформалар;
- Электрондық денсаулық сақтау жүйелерінің негізгі қағидаттары мен жалпы тәсілдері;

O'NTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 16беті	

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:
 Топтық жұмыс. Офлайн/онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізуге арналған бақылау түрлері.
 Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар, т.б)

Бақылау:

1. ҚР ертедегі және қазіргі медицина айырмашылығы қандай?
2. «Медициналық сақтандару» дегенді қалай түсінесіз?
3. Медициналық сақтандырудың қазіргі замандағы рөлі қандай?
4. ҚР Денсаулық сақтаудың қазіргі жағдайын қалай сипаттап бере аласыз?
5. Денсаулықты сақтау жүйесін дамытудағы негізгі қағидалар мен жалпы тәсілдері турады айтып беріңіз.
6. ҚР Денсаулық сақтау министрі кім?

Тест сұрақтар:

1. Корпоративтік басқарудың артықшылығы?
 - А) алқалы шешім қабылдау
 - Б) нарықтың күтпеген құбылмалылығына бейімделу
 - В) бірінші басшының жетекшілігін күшейту
 - Г) банкроттық тәуекелінің болмауы
 - Д) ұйымның бренд туралы хабардарлығын арттыру
2. Қазақстан Республикасында медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары қолданылады
 Жасаған психикасының бұзылуынан (ауруынан) зардап шегетін адамдарға қатысты Қоғамға қауіпті әрекеттер:
 - А) сот шешімі бойынша
 - Б) Дәрігерлік-консультациялық комиссияның қорытындысы бойынша
 - В) Тергеушінің шешімі бойынша
 - Г) Амбулаториялық-емханалық қызметке хабарлау бойынша
 - Д) Әдеп жөніндегі комиссияның ұсынысы бойынша
3. Қызмет көрсету аймағында ағымдағы жылы 500 жұқпалы ауру тіркелді
 Аурулар, оның ішінде А гепатиті 12%, қызылша 20%, басқалары 68%. Осылайша, ол анықталады:
 - А) Жұқпалы аурулардың таралуы
 - Б) Жұқпалы аурулардың үлесі
 - В) Жұқпалы аурулардың жиілігі
 - Г) Жұқпалы аурулардың көрінісі
 - Д) Жұқпалы аурулардың түрлері
4. Қандай көрсеткішті есептеуге болады Қалалық емханада штатта 25 дәрігер және Қызмет көрсету аймағында 43 000 адам тұрады ма?
 - А) халықты дәрігерлермен қамтамасыз ету
 - Б) медициналық персоналдың жүктемесі
 - В) клиникалық диагностикалық жабдық
 - Г) медициналық көмектің сапасы, оның тиімділігі

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 176еті	

Д) дәрігерлердің штаттық деңгейі

5. Медициналық көмек көрсету, емдеу және диагностикалау тәртібін бұзу

Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес келмеуге әкелетін әрекеттер және

Клиникалық хаттамаларды сақтамау:

А) Стандарттардан ауытқу

Б) Медициналық қате

В) Медициналық қызмет көрсетудегі немқұрайлылық

д) Хаттамалардан ауытқу

д) Медициналық қызмет көрсетудегі ақау

6. Қазақстан денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құжаттарға сәйкес, қашан

Балаларды стационарлық емдеу, баланың анасы тегін тамақпен қамтамасыз етіледі

Медициналық ұйым бала күтімінде болған барлық кезеңге, атап айтқанда:

А) алты айға дейінгі баланың емізетін анасы

Б) Бір жасқа дейінгі баланың емізетін анасы

В) Екі жасқа дейінгі баланың емізетін анасы

Г) Үш жасқа дейінгі баланың емізетін анасы

Д) Төрт жасқа дейінгі баланың емізетін анасы

7. Амбулаторлық-емханалық ұйым қызметінің қай көрсеткіші ең ықтимал қолданылады?

Оның қызметінің тиімділігін талдауда менеджерлер?

А) тіркелген халық саны

Б) кадрлармен қамтамасыз ету

В) жылдағы негізделген шағымдардың саны

Г) бір тұрғынға жылына орташа келу саны

Д) қызмет көрсетілетін аумақтардың саны

8. Егер адам емделуге бармаған болса, менің шегерімімді алып тастауға болады ма?

Міндетті медициналық сақтандыру жүйесінде жұмыс істейтін мекемелер?

А) кез келген уақытта мүмкін

Б) мүмкін емес

В) 6 айдан кейін мүмкін

Г) бір жылдан кейін мүмкін

Д) салымшының қайтыс болуына байланысты болуы мүмкін

9. Шараларының көрсеткіштері (көрсеткіштері) болуы керек

Нақты, өлшенетін, уақытпен шектелген, өзекті (маңызды) және:

А) Реалистік

Б) Амбициялы

В) Төмен құны

д) Бейтарап

е) Инклюзивті

10. Қазақстан Республикасының азаматтары дербестендірілген тарихын қандай электрондық ресурста тексере алады

Нақты уақыт режимінде әлеуметтік медициналық сақтандыру мақсатында жарналар мен аударымдар

Уақыт?

А) Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорының сайты

Б) Қазақстан Республикасы Үкіметінің сайты

В) Қазақстан Республикасының электрондық үкіметінің веб-сайты

Г) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің сайты

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 18беті	

Д) Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кірістер порталы

Ситуациялық есептер:

1. Кәмелетке толмағандарды профилактикалық медициналық тексерулер Олар белгіленген жас кезеңдерінде жүзеге асырылады (1, 2, 3...17 патологияны ерте және уақтылы анықтау мақсатында Жағдайлары, аурулары және олардың дамуының қауіп факторлары, сондай-ақ Денсаулық жағдайы топтарын құру және ұсыныстар әзірлеу мақсатында Кәмелетке толмағандарға арналған ескертулер. Медициналық тексерулер жүргізіледі Көзделген мөлшерде медициналық ұйымдармен қамтамасыз етіледі Медициналық тексерулер кезіндегі зерттеулер тізімі № 1346-н бұйрығының № 1 қосымшасына сәйкес кәмелетке толмағандар.

2. Тіркеу нысаны № 030-ПО/У-12 Профилактикалық іс-шаралар картасы

3.Кәмелетке толмаған адамды медициналық куәландыру.

4.Есеп нысаны № 030-ПО/О-12 Профилактикалық ақпарат

Кәмелетке толмағандардың ұлттық сараптамасы

1.Тақырып №7:Өлім,реанимация және өлімнің коммуникативтік және этикалық мәселелері.

2.Мақсаты:Конфликтология ұғымымен танысу және қаралы хабарды науқастың отбасысына дұрыс жеткізу.

3.Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- «Конфликтология» ұғымын;
- Конфликттердің себептері:
- Конфликтті қалай дұрыс шешу керектігін;
- Қаралы хабарды науқастың отбасысына дұрыс жеткізуді;
- Конфликттің негізгі құрылымдық элементтерін;

Студент істей білуі керек:

- Өлім және реанимацияның этикалық мәселелерін;
- Конфликттің басталуына әсер ететін компоненттер;
- Конфликтті алдын алу жолдарын;
- Конфликт туындаған жағдайда күш көрсетпей шешу амалдарын;
- «Инцидент» ұғымымен таныс болу;

4.Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Конфликтті алдын алу;
- Конфликтология терминін сипаттау;
- Конфликт туындаған жағдайда күш көрсетпей шешу жолдары;
- Конфликт себептерін анықтау;

5.Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс.Офлайн/онлайн.Ауызша сауалнама.Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6.Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізуге арналған бақылау түрлері.

Ауызша сұрау,ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7.Әдебиет:Нұсқаулық соңында

8.Бақылау (тесттер,сұрақтар,тапсырмалар,.т.б)

Бақылау:

1.«Реанимация» дегеніміз не?

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 19беті

2. Жақыныңыз реанимацияға түскен жағдайда өзін қалай ұстау керектігін білесіз бе?
3. Қаралы хабарды науқастың отбасысына жеткізу амалдарын білесіз бе?
4. «Конфликтология» ғылымы нені зерттейді?
5. Конфликтті қалай алдын алуға болады?
6. Конфликттің басталуына әсер ететін компоненттерді атап беріңіз.
7. «Инцидент» дегенді қалай түсінесіз?
8. Конфликттің себептері қандай болуы мүмкін?

Тест сұрақтары:

1. Гомеостаздың айтарлықтай бұзылуы фондында пайда болатын мидың жылдам үдемелі ишемиясының дамуымен тыныс алудың, қан айналымының бұзылуының (тоқтатуының) төтенше дәрежесі прогресске бейім, дененің өз күшімен және тоқтатыла алмайды. Ағзаның өмірлік маңызды жүйелерінің функцияларын жасанды түрде ауыстыруды қалпына келтіруді талап етеді – бұл:

- A. Шок
- B. Терминал күйлері
- B. Ми жарақаты
- D. Жүрек жеткіліксіздігі
- D. Тыныс алу жеткіліксіздігі

2. Қан айналымының белгілерін тексеру үшін қандай әрекетті орындау керек:

- A. Тыныс алу қозғалыстарының жиілігін есептеңіз
- B. Ұйқы артериясында пульсті тексеріңіз
- C. Қан қысымын өлшеңіз
- D. Төменгі жақты алға жылжыту, иекті қысу
- E. Жасанды тыныс алу

3. Сананың болуын анықтау үшін қандай әрекеттер орындалады:

- A. «көру-есту-сез» ережесі бойынша іс-әрекет.
- B. Иығынан сілкіп, «Бәрі жақсы ма? Сенімен бәрі жақсы ма »
- V. Қатты денелерді алып тастай отырып, ауыз қуысын қайта қарау
- D. Басты лақтыру (тіл түбірін шөгіп, жұтқыншақтың артқы қабырғасына тиюін болдырмайды)
- D. Төменгі жақты алға шығару, иекті түсіру

4. Қан айналымын қалыпқа келтіру үшін ауруханаға дейінгі кезеңде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу кезіндегі әрекетті көрсетіңіз:

- A. Төменгі жақты алға шығару, иекті түсіру
- B. Төс сүйегінің төменгі үштен бір бөлігін қысу (жүрекке жанама массаж)
- C. Ұйқы артериясында пульсті тексеру
- D. Қан қысымын өлшеу
- E. Қатты денелерді алып тастай отырып, ауыз қуысын қайта қарау

Бірнеше дұрыс жауапты таңдаңыз

5. Терминалды жағдайлардың дамуының ең жиі себептері:

- A. Жедел қан жоғалту
- B. Жоғары және төмен температуралардың әсері
- C. Электротравма
- F. Ауыр жедел интоксикация

6. Жәбірленушінің жасына байланысты жанама жүрек массажы кезінде компрессияларды орындау үшін қандай әдістерді қолдануға болатынын анықтаңыз:

- A. Екі қолмен

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 20беті

В. Бір қолмен

А. Бір саусақ

Г. Шынтақпен

Д. Жұдырықпен

7. Өлімнің қандай клиникалық кезеңдерін (терминалды күйлерін) білесіз?

А. Парагональды күй

В. Терминалды үзіліс

V. Агония

Г. Клиникалық өлім

С. Биологиялық өлім

8. Жүрек массажын орындау кезіндегі маңызды мүмкіндіктерді көрсетіңіз:

А. Зардап шегуші серпімді негізде

В. Құтқарушының қолдары төс сүйегінің төменгі үштен бір бөлігіндегі құлыпта орналасқан

С. Құтқарушының қолдары шынтақ буындарында түзетілген

Д. Бір қолмен бас пен маңдайдың шаш бөлігінің шетінде, екіншісі – иек астында

Е. Екі минут сайын кезектесіп төс сүйегіне минутына 100 рет басу

9. Жәбірленушіні тексеру қандай минималды белгілер жиынтығынан тұрады?

А. Сана

В. Артериялық қысым

V. Тәуелсіз тыныс алу

Г. Зақымданғандардың болуы

С. Негізгі артериядағы пульс

10. Өкпенің жасанды вентиляциясын жүргізу әдістерін атаңыз:

А. Ауыздан ауызға

В. Ауыздан мұрынға

V. «Ауызға дейін

Г. Маска көмегімен

С. Фонендоскоптың көмегімен

Ситуациялық сұрақ:

60 жастағы ер адам 4 сағаттан кейін инфаркт бөліміне жатқызылды

Кеуде ауырсынуының шабуылы басталғаннан кейін. Объективті: терісі бозғылт. IN

Өкпеде везикулярлы тыныс, сырылдар жоқ. Жүрек тондары тұйықталған,

Аритмиялық. Пульс минутына 96. Қан қысымы 110/70 мм сын. бағ. Іші жұмсақ

Ауыртпалықсыз. Бауыр ұлғаймаған. Перифериялық ісінулер жоқ. ЭКГ-да –

Синусты ырғақ, жиі полифокальды қарыншалық экстрасистолия,

I, aVL-дегі патологиялық Q толқыны; VI, V2, V3 қорғасындағы QS, күмбез тәрізді

ST көтерілуі, T теріс. Жазу кезінде ЭКГ кенет жоғалған

Есі, сырылдар, тоникалық құрысулар анықталды. Тыныс жоқ

Пульс пен қан қысымы анықталмайды.

ЭКГ: біркелкі емес үлкен толқындар

1. Төтенше жағдайды анықтаңыз.

2. Жедел көмек көрсету

1. Тақырып №8: «Қиын науқастар» және олармен әрекеттесудің деонтологиялық аспектілері.

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 21беті

Мақсаты: Қиын науқастармен жұмыс жасауды үйрету

3. Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- Қиын науқастардың тілін табуды;
- Қиын науқастарға күтім жасау;
- «Деонтология» терминімен таныс болу;
- Жұқпалы ауруларды алдын алы;
- Жұқпалы ауруларды дезинфекциялау шараларын;

Студент істей білуі керек:

- Науқастарға жылы шыраймен қарау;
- Жеке бас құқығына тиіспеуді;
- Деонтологияның аспектелерін сипаттауды;
- Ауруларды алдын алып, жұқпауына жағдай жасау;
- Науқасқа не жағдай болсада көмек көрсетуді;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Жұқпалы ауруларды алдын алу;
- Деонтология терминін сипаттап, оның аспектілері туралы баяндау;
- Қиын науқастардың тілін табу;
- Қиын науқастармен араласудың деонтологиялық аспектілері;

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн/онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізуге арналған бақылау түрлері.

Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулық соңында

8. Бақылау (тесттер, сұрақтар, тапсымалар, т.б.)

Бақылау:

1. Конфликтология ғылымы нені зерттейді?
2. «Қиын науқастар» дегенді қалай түсінесіз?
3. Деонтология аспектілерін білесіз бе?
4. Қиын науқастарға қалай дұрыс көмек көрсету керек?
5. Жұқпалы ауруларды қалай алдын алуға болады?
6. Қиын науқастармен араласу деонтологиясы дегенді қалай түсінесіз?

Тест сұрақтары:

1. Медициналық этика дегеніміз:
 - A) Нормалар мен мораль жиынтығын зерттейтін философия саласы;
 - B) Медбикелер мен дәрігерлердің моральдық нормалары мен тәртібінің жиынтығы;
 - D) Медицина қызметкерлерінің жұмыс орнындағы тәртібін реттейтін заңдар мен ережелер туралы доктринасы.
2. Медициналық этика категорияларына мыналар жатады:
 - A) Ар-ождан, өмірдің мәні, борыш, әдептілік, ізеттілік, ар-намыс;
 - B) теңдік пен теңсіздік шаралары;
 - C) жамандық жасамау, жақсылық жасау, жақсылық жасау.
3. Медициналық этиканы зерттеу:
 - A) Науқастың денсаулығын қалпына келтіруге бағытталған медициналық қызметтердің жиынтығы;

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 22беті	

- В) Ұжым мүшелері мен науқастардың туыстары арасындағы қарым-қатынас;
 С) Медицина қызметкерінің моральдық мінез-құлқының даму ерекшеліктері мен оның практикалық іс-әрекетінің жағдайына тәуелділігі.
4. Медициналық этика түсінігі мыналарды қамтиды:
 А) Медицина қызметкерлерінің оңтайлы қызметі туралы идея;

- В) Медициналық қызметкерлер қызметінің этикалық және моральдық аспектілерін қамтитын ғылыми бөлім;
 С) Қазіргі медицинаның жетістіктері.

5. «Медициналық этика» термині мыналарды көрсетеді:

- А) Персонал мен емделушілер арасындағы мораль мен этика белгілеген шектердегі қарым-қатынас;
 В) Медициналық құпияны сақтау;
 С) Ауруы жоқ адамға деген көзқарас.

6. Мораль – бұл:

Тест сұрағы Медициналық этика

+А) Қоғамдағы адамдардың мінез-құлқы туралы идеялар мен идеяларды қамтитын қоғамдық сананың формасы;

В) Адам мінез-құлқының жалпы қабылданған және қайталанатын түрлері;

С) Адам болмысының рухани-адамгершілік ережелері.

7. Этика термині алғаш рет ғылымды белгілеу үшін қолданылды:

А) Пифагор;

В) Сократ;

+В) Аристотель.

8.Биоэтика дегеніміз:

А) Биомедициналық технологияларды қолданудың әлеуметтік-этикалық салдары;

В) Адамның дербестігін қорғау;

С) Дәрігер және медбике мамандығының беделін сақтау.

9. Деонтология дегеніміз:

А) Медицина қызметкерлерінің жауапкершілігін зерттейтін ғылым;

В) Мораль мен этиканы ескере отырып, дұрыс мінез-құлық туралы ғылым;

С) Медицинаның соңғы жетістіктері туралы ғылым.

10. Ятрогенді ауруларға жатады:

А) Дәрігердің немесе медбикенің «сөзінің» әсері;

В) Медициналық әрекеттерден болатын психиканың өзгерістері;

С) Жоғарыда айтылғандардың барлығы дұрыс.

Ситуациялық сұрақ:

Сіздің пациентіңізде өзін-өзі күту қабілеті жоқ және үнемі күтімді қажет етеді деп елестетіңіз. Оған әйелі қарайды. Ол оны жақсы көреді, оның төсегінде тәулік бойы отырады, оның әрбір өтінішін күтеді. Байқасаңыз, әйел шаршаған, шаршаған көрінеді, бұзылудың алдында тұр.

Сіздің әрекетіңіз:

1.Тақырыбы №9:Емделмейтін науқастар,паллиативтік көмек

2.Мақсаты:Емделмейтін науқастарға паллиативтік көмек көрсетуді үйрету

3.Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- «Паллиативтік көмек»терминін;

OÑTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 23беті	

- Паллиативтік көмек көрсету;
- Эвтаназия түсінігі;
- Эвтаназияның міндеттерін;

Студент істей білуі керек:

- Паллиативтік көмекті қалай көрсетуді;
- Емделмейтін науқастармен қарым-қатынас жасау;
- Паллиативтік көмекті және мейірбике күтімін көрсету қағидалары;
- Паллиативті көмек көрсету тәртібі;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Паллиативті көмек принциптері
- Паллиативті көмек көрсету қағидалары
- Эвтаназия түсінігі
-

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн/онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізуге арналған бақылау түрлері.

Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулық соңында

8. Бақылау (тесттер, сұрақтар, тапсымалар, т.б.) Бақылау:

1. Паллиативті көмек дегеніміз не?
2. «Емделмейтін науқастар» дегенді қалай түсінесіз?
3. Паллиативті көмек аспектілерін білесіз бе?
4. Ауыр науқастарға қалай дұрыс көмек көрсету керек?
5. Паллиативті көмекті ұйымдастыру?
6. Ауыр науқастармен араласу деонтологиясы дегенді қалай түсінесіз?

Тест сұрақтары:

1. Паллиативті көмектің мақсаты неде?
 - А) өмір жасын ұзарту
 - В) өмір жасын қысқарту
 - Д) стационарлық көмек көрсету
 - С) науқастың сауығып кетуін қамтамасыз ету
 - Е) ауру ағымына жағымды әсер ету
- 2) Паллиативті және хосписті көмек қайда ұйымдастырылуы мүмкін?
 - А) тек қана үйде
 - В) тек қана стационарда
 - С) үйде және арнайы стационарда
 - Д) арнайы шипажай мекемесінде
 - Е) көпсалалы аурухананың терапевтілік бөлімінде
- 3) Қарт жастағы паллиативті ауруларға көрсетілетін көмектің қай түрі Қазақстанда жиі қолданылады?
 - А) Хоспис
 - В) Үйде көрсетілетін қамқорлық
 - С) Паллиативті стационар
 - Д) Медбикелік көмек бөлімшесі

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 24беті	

- Е)Көпсалалы аурухананың гериатриалық бөлімшесі
- 4)Паллиативті көмек командасының негізгі пәнаралық құрамы қандай?
- А) дәрігер,медбике,психолог,волонтер,онколог,фармацевт
 В) дәрігер,әлеуметтік қызметкер,дін қызметкері,кардиолог
 С) дәрігер,медбике,фармацевт,онколог,дін қызметкері,волонтер
- Д) дәрігер,әлеуметтік қызметкер,дін қызметкері,онколог,волонтер
 Е)дәрігер,медбике, әлеуметтік қызметкер, психолог, дін қызметкері,волонтер
- 5) Паллиативті көмектің міндеті қандай?
- А)науқастарға қарқынды емдеу шараларын жүргізу
 В)Ауыр науқастардың туыстарына материалдық көмек көрсету
 С)ЖИА науқастарына қажетті оңалту және сауықтыру шараларын жүргізу
 Д)ЖИТС,Альцгеймер ауруына шалдығып емделмейтін онконауқастарға көрсетілетін көмектегі топтық тәсілдеме
 Е)олардың туыстарын ауыр науқастарға күтім көрсету,материалдық және психологиялық қолдау көрсету әдістеріне үйрету
- 6)Паллиативті емделушінің психологиялық көмектегі негізгі қажеттіліктері
- А)арт және гарденотерапия жолдарымен қасіретті азайту
 В)депрессияны арнайы қарқынды емдеу
 С)Емделушіні психологиялық ақтау және оның жанұясымен жұмыс
- 7)Дүниежүзілік Банк көрсеткіштері бойынша , жақын арадағы 10-15 жылда паллиативті көмекке деген қажеттіліктің өсуі қанша пайызға байқалады?
- А)10
 В)20
 С)30
 Д)45
 Е)өсудің жоқтығы
- 8) Латыншадан шыққан «pallium» ,паллиативті деген термин нені білдіреді?
- А) тамақ
 В)үй
 С) күтім
 Д)плащ
 Е)көмек
- 9) Наркотикалық препарат қабылдайтын науқастар қандай жиілікте көп салалы топтың жүйелі бақылауына алынады?
- А)5 күнде 1 рет
 В)10 күнде 1 рет
 С) 20 күнде 1 рет
 Д)30 күнде 1 рет
 Е) 40 күнде 1 рет
- 10)Дүниежүзілік Денсаулық Сақтау Ұйымы (ДДСҰ) медицинаның жекеленген бағыты ретінде паллиативті көмекті қашан енгізді?
- А)1967
 В)1982
 С)1990
 Д)2000 жылы

OŃTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 25беті	

1. Тақырып №11: Ауруханашілік инфекция.

2. **Мақсаты:** студенттерді мекемедегі мейірбике жұмысының дағдысымен және ауруханашілік инфекциямен күресуге және алдын алуды жүргізуге үйрету

3. Оқу мақсаттары:

Студент білу керек:

- «Ауруханашілік инфекция » анықтамасын.
- Ауруханашілік инфекцияның берілу жолдарын.
- Ауруханашілік инфекцияның көздері мен қауіп қатерін.
- Ауруханашілік инфекцияның пайда болуына лаып келетін факторларды.

Студент істейбілу керек:

- Ауруханалық ортаның қауіпсіздігін сипаттау.
- Ауруханашілік инфекцияның анықтамасын қалыптастыру.
- Ауруханашілік инфекцияның көздерін сипаттау.
- Ауруханашілік инфекция профилактикасы

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Қауіпсіз ауруханалық инфекция.
- Ауруханашілік инфекцияның берілу жолдары.
- Ауруханашілік инфекцияға жататын аурулар.
- Ауруханашілік инфекцияның алдын алуы.
- Санитарлы-эпидемияға қарсы тәртіп анықтамасы.
- ЕАМ санитарлық эпидемияға қарсы тәртіпті анықтайтын негізгі ережелер.
- ЕАМ тазалықтың түрлері.
- тазалық ережесі мен шарттары.
- Инвентарды өңдеу.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі

түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. **Әдебиет:** Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Ауруханашілік инфекция дегеніміз не?
2. Қауіпсіз аурухана ортасы дегеніміз не?
3. Ауруханашілік инфекцияның көздері мен таралу жолдары
4. Ауруханашілік инфекцияға әсер ететін факторлар.
5. Ауруханашілік инфекцияға қандай аурулар жатады .
6. Ауруханашілік инфекцияның көздері мен қатері.
7. Ауруханашілік инфекцияның пайда болуы мен даму тарихы.
8. Ауруханашілік инфекцияның қауіптілігі неде?
9. Ауруханашілік инфекцияның алдын алу жолдары
10. Санитарлы-эпидемиологиялық тәртіпке анықтама беріңіз.
11. Санитарлы-эпидемиялық тәртіпке қарсы қойылатын негізгі міндеттер

Тесттік сұрақтар:

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 26беті	

1. Ауруханаішілік инфекциялық аурудың өсуі негізделмейді... .

- A: иммунодепрессанттарды қолдануда
- B: ірі ауруханалық құрылыс жиынтығы
- C: антибиотиктерді кең қолданумен
- D: медициналық құралдарды дезинфекциялаудағы жеткіліксіз бақылау
- E: парентеральды манипуляция санының көбеюі

2. АИИ құрылымында бірінші орын алады

- A: Ішектікирнекция
- B: Тері қатпарларының инфекциясы
- C: Іріңді-септикалық инфекция
- D: зәр шығару жоладырының инфекциясы
- E: ЛОР-инфекциясы

3. АИИ пайда болуындағы қауіп қатерге жатпайды ...

- A: науқастың жынысы
- B: госпитализация ұзақтылығы
- C: науқастың жасы
- D: парентеральды араласудың саны
- E: қосымша ауруынң болуы

4. Бұл жағдайда АИИ жұғу негізі бар деп мәлімдей аламыз

- A: 10 күні холециститпен госпитализацияланған науқасты бактериологиялық тексеру барысындағы салмоноллездің болуы
- B: 1 күні баспамен госпитализациялаған науқаста ауыз қуысынан жағынды алғанда токсигенді коринебактреиялы дифтерия анықталуы
- C: 2 күні госпитализацияланған науқаста тұмау нәтижесінде пневмония анықталды
- D: қызылша (Филатов дағы, пневмониямен ауыратын науқаста 5 күні табылды)
- E: госпитализациялау барысында алынған , урологиялық бөлімде пиолонефритпен ауыратын науқастың зәрінде Лондон салмоноелласы анықталды

5. Ауруханаішілік инфекция ауруының жоғары қатері қандай бөлімде анықталады .

- A: күйік
- B: неврологиялық
- C: терапиялық
- D: психиатриялық
- E: реабилитация бөлімінде

6. Ауруханаішілік инфекцияның қайсысы ауа тамшылы жолмен беріледі?

- A: легионела
- B: клебсиелла
- C: адамның иммунды тапшылықты вирусы
- D: шигела
- E: пневмоциста

7. Ауруханаішілік инфекцияға жатпайды... .

- A наркотикалық заттарды парентеральды инфицирленген түрде енгізу
- B: емханадағы науқастардың инфицирлеуі;
- C: емханада инфицирленген медициналық қызметкердің көмек көрсетуі
- D: стационарда инфицирленген науқас;
- E: инфицирленген медициналық қызметкердің стационарда көмек көрсетуі

8. Терапиялық бөлімде генеральды тазалау жүргізіледі... .

- A. айына 1 рет

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 27беті

- B. аптасына 1 рет
- C. күн ара
- D. күніге
- E. күн сайын

9. Емдеу профилактикалық бөлімде күнделікті тазалау жүргізіледі... .

- A. күніне 2 рет
- B. айына 1 рет
- C. күніне 1 рет
- D. күніге
- E. күн сайын

10. Хирургиялық бөлімде генеральды тазалау жүргізіледі... .

- A. аптасына 2 рет
- B. аптасына 1 рет
- C. күн сайын
- D. күніге
- E. күн сайын

Ситуациялық есептер:

1. Бір орындық неврологиялық бөлімшеде өте ауыр науқас жатыр, оны жарық пен шу тітіркендіреді. Мейірбике науқасты тітіркендірмеу үшін тазалықты 2 күнде бір рет жасайды. Мейірбикенің іс әрекеті дұрыс па және неге?
2. Екі орындық палатада 2 ауыр науқас орналасқан, бұл палатада тек дәретке шығу ыдысы біреу ғана. Мейірбике кезепен бұл ыдысты қолданады, канализацияға негізінде шығарады, одан соң жылы сумен шайып, келесі науқасқа береді. Мейірбикенің бұл әрекеті дұрыс па және неге?

1. Тақырып № 10: Емдік-қорғау тәртіп.

2. Мақсаты: Студенттерге емдік қорғамалы және дене биомеханикасын, онымен қоса, науқастарды тасымалдауды үйрету.

3. Оқу мақсаттары:

Студент білуі керек:

- Стационардағы қозғалыс деңгейінің белсенділігі.
- ЕАМ күн тәртібі.
- Адам биомеханикасы туралы түсінік.
- Науқастарды тасымалдаудың түрлері мен әдістері.
- Стационарда науқастарда тасымалдау әдістері.
- Өздігінен науқастың қозғалуына көмектесу.

Студент істейбілуі керек:

- Стационардағы қозғалыс деңгейінің белсенділігін сипаттау.
- Адам билмеханикасы туралы сипаттау.
- Ауыр науқастарды керуетке жатқызу.
- Кресло каталка көмекгімен науқастарды тасымалдау.
- Науқастарды керуетке орналастыру.
- Өздігінен науқастың қозғалуына көмектесуін қамтамасыз ету.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 28беті	

- Емдік қорғау тәртібі.
- Стационардағы қозғалыс деңгейінің белсенділігі.
- Адам биомеханикасы анықтау.
- Науқастарды тасымалдау түрлерін анықтау.
- Науқастарды тасымалдау түрлері.
- Жарақатқа байланысты науқасты тасымалдаудың оптимальды позасының анықтамасы

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Емдік қорғау тәртібіне анықтама беру.
2. Стационардағы қозғалыс деңгейінің белсенділігі.
3. Стационардың күн тәртібі қандай?
4. Адам биомеханикасы дегеніміз не?
5. Науқастарды тасымалдаудың түрлері мен әдістері.
6. Науқастарды зембіл арқылы тасымалдау.
7. Ауыр науқастарды керуетке орналастырғанда өандай тәсіл қолданылады?
8. Креслодан каталкаға науқасты орналасытру әдісі
9. Жарақат алған науқастықандай таспалар арқылы тасымалданады?
10. Бір немесе екі құтқарушымен жарақат алған науқасты қалай тасымалдайды?
11. Науқасты керуетке орналастыру.
12. Өздігінен қозғалатын науқасқа қандай көмек көрсетеді?

Тест сұрақтары:

1. Науқас күнделікті тқсек қалпында өткізеді немесе төсек қырына отырады, үстелге отырады тамақтану мақсатында, туалетке мейірбике көмегімен немесе тазалықшымен баратын тәртіп

- A) жалпы (бос)
- B) қатаң төсектік
- C) палаталы
- D) жартылай төсектік
- E) төсектік

2. Науқас көп уақытын төсекте өткізеді, бірақ оған палатада жүруге рұқсат берілген және барлық гигиеналық іс шаралар палата көлемінде жүргізілетін тәртіп ...

- A) палаталық
- B) төсектік
- C) жалпы (бос)
- D) жартылай төсектік
- E) қатаң төсектік

3. Науқасты қауіпсіз тасымалдау үшін білу керек... .

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 29беті	

- A) жүрек анатомиясын
 - B) науақтың диагнозын
 - C) дене биомеханикасын
 - D) қантамыр анатомиясын
 - E) ауруханының күн тәртіптік жұмысын
- 4. Науақты зембілмен баспалдақтан түсіру кезінде... .**

- A) аяғы алға қарай, аяқтың аяғы көтеріледі
- B) аяқтың соңын аяқтаңыз, аяғыңызды төмендетіңіз
- C) алға қарай секіріп, аяғыңызды төмендетіп
- D) аяқты көтеріп, аяғын көтеру
- E) басын аяқтау

5. Жәбірленушіні құтқарушы екі құтқарушымен оны қолында ұстайды.

- A) үш қолдың «қолмен құлыптау»
- B) тірек белдеуі бар
- C) жаяу жүргіншілердің көмегімен
- D) таспалардыпайдалану
- E) «ұстапқалу»

6. Науақстан ауыратын ауыр науақстарды төсекке ауыстыру тәсілі

- A) тірек белдеуін пайдалану
- B) «иық көтеру» әдісі
- C) «қолмен құлыптау»
- D) таспамен
- E) пациенттің зембілмен керуетке ауыстыру

7.Бас жарақатын алған науақ үшін тасымалдаудың оңтайлы режимін анықтаңыз.

- A) зембілде артқы жағымен жату
- B) кресло каталкада
- C) қолында
- D) мед.қызметкердің көмегімен жаяу бару
- E) зембілде іш жағымен жату

8. Омыртқа жарақаты бар науақ үшін тасымалдаудың оңтайлы режимін анықтаңыз.

- A) отыратынарбамен
- B) қолындажатыр
- C) қалқанда қатаң түрде артқы жағымен жату
- D) мед.қызметкердің көмегімен жаяу бару
- E) оң жағымен жату

9. Қабырғасы сынған науақ үшін тасымалдаудың оңтайлы режимін анықтаңыз.

- A) кресло каталкадаотырунемесежартылай
- B) мед.қызметкердің көмегімен жаяу бару
- C) қалқанда қатаң артқы жағымен горизонтальды түрде жату
- D) қолында жатыр
- E) оң жағымен жату

10. Науақтың ес түссіз тасымалдаудың оңтайлы режимін анықтаңыз.

- A) бүйірлік позиция
- B) кресло каталкадаотырунемесежартылай
- C) қолындажату
- D) мед.қызметкердің көмегімен жаяу бару

OŃTŪSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 30беті	

Е) оң жағымен жату

Ситуациялықесеп:

Есеп 1.

Науқас 50 жаста, операциядан кейінгі екінші күн. Ол төсек қалпында жатыр, отыруға және төсекке бұрылуға болмайды. Жеке гигиена бойынша барлық іс-шараларды төсекке мейірбике немесе тазалықшы жүргізуге көмектеседі.

Бұл науқаста қозғалтқыш белсенділігі қандай?

Есеп 2

Пациент 35 жасқа толған, ауыр эпигастриялық аурулар, кофе тәрізді құсу, бас айналу, ауыр әлсіздік туралы шағымдарымен болды. АҚ 85/50 мм , пульсі - минутына 100 соққы. Науқасты қандай тәсілмен тасымалдау қажет?

Жауап:

Бұл жағдайда науқасты құрсақ қуысын босаңсыту үшін тізе астындағы көрпемен бірге артқы жағына тасымалдау керек

1. Тақырып № 12: Науқастың қызметтік жағдайын бағалау: адамның жалпы негізгі қажеттіліктерін бағалау, науқастың жалпы жағдайы, есті бағалау, антропометрия, термометриясы.

2. Мақсаты: Науқастың жалпы қызметтік жағдайын бақылауды үйрету, науқастың қажеттіліктерін бағалау, жалпы сана сезімін, онымен қоса, антропометрияны анықтауды үйрету.

3. Оқу мақсаттары:

Студент білуі керек:

- Науқастың жалпы жағдайын, градиация.
- Санасының бұзылуы белгілері
- Науқастың негізгі қажеттіліктері
- Науқастың төсектегі қалып түрлерін.
- Антропометриялық өлшеу әдістерін.
- Қызба түрлерін
- Термометр түрлерін.

Студент істейбілуі керек:

- Адамның негізгі қажеттіліктерін сипаттау
- Санасының бұзылуына дұрыс баға беру
- Науқастың жалпы жағдайын дұрыс сипаттау.
- Науқастың төсектегі қалпына сипаттама беру
- Бойын, салмағын, мықын және бел аймағын өлшеу.
- Қызба түрлеріне сипаттама беру.
- Науқастың температурасын дұрыс анықтау.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Адам қажеттіліктерін бағалау.
- Науқастың жалпы жағдайын бағалау.
- Науқастың сана сезімін бағалау.
- Науқастың дене қалпын бағалау.
- Антропометриялық көрсеткіштерді анықтау.
- Науқас температурасының көрсеткішіні бағалау.

OҢTҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 31беті

- Қызба түрлерінің анықтамасы.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі

түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6.Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері.Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Науқастың функциональды жағдайын сипаттайтын көрсеткіштерді атаңыз.
2. Адамның негізгі қажеттіліктерін атаңыз
3. Адамның қажеттілік деңгейлерін сипаттаңыз.
4. Науқастың жалпы жағдайына байланысты әртүрлі негізде бағалау градациясы
5. Сананың бұзылуына байланысты әртүрлі деңгейді сипаттаңыз.
6. Науқастың жағдайы қандай параметр негізімен анықталады?
7. Қанағаттанрлық жағдайға байланысты қандай функциональды параметрлер бар?
8. Орта ауырлық деңгей жағдайын сипаттаңыз?
9. Ауыр жағдайды сипаттаңыз
10. Ауыр жағдай неге негізделген?
11. Еріктен тыс жағдай нені білдіреді?
12. Антропометриялық өлшеудің әдістемесін көрсетіңіз(бойы, салмағы, мықын және бел аймағы)
13. Адамда жылу тұрақтандыруының әдісін көрсетіңіз.
14. Термотердің типтерімен жұмыс қағидаларын атңыз.

Тест сұрақтары:

1. Бас миының өмірлік қажетті орталықтарының зақымдануынан есінің толық жойылуы

- A. кома
- B. сопор
- C. ступор
- D. сандырақтау
- E. галлюцинация

2. Есінің анық болмауы, науқас мұндай кезде сыртта болып жатқан жағдайларды баяу наықтап, сұраққа кешігіп жауап береді

- A. кома
- B. сопор
- C. ступор
- D. сандырақтау
- E. галлюцинация

3. Есі анық, бет әлпеті науқастанған, белсенді әрекеттер ауырсыну симптомдарын күшейтеді сәйкес келеді

- A. қанағаттанарлық жағдайға
- B. орташа ауырлыққа
- C. Ауыр жағдайға
- D. жеңіл дәрежеліге

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 32беті	

4. Науқастың әлеуметтілік қажеттілігі:

- A. ұйқы
- B. шөлдеу
- C. мойындау
- D. тамақ
- E. аштық

5. Науқас терең ұйқыға кеткен. Науқас немқұрайлы, сөздік контактісі жоқ, белсенділік жоқ, қимылсыз. Қысқа мерзімді патологиялық жағдайда. Бұл жағдайға тән....

- A. кома
- B. сопор
- C. ступор
- D. мазасыздық
- E. галлюцинация

6. ...науқас белсенсіз түрде төсекте жатыр, әртүрлі сана сезімі байқалады. Аурудың кейбір симптомдары анықталған. Бұл жағдайға тән.....

- A. қанағаттанарлық жағдай
- B. ауырлығы орта жағдай
- C. ауыр жағдай
- D. сорта дәрежелі жағдай
- E. терминальды жағдай

7. Өмірге маңызды функциялар бұзылмаған, ауруға байланысты әлсіз симптомдар, сана сезімі анық, белсенді қимылға тән... .

- A. ауырлығы орта жағдай
- B. қанағаттанарлық жағдай
- C. ауыр жағдай
- D. өте ауыр жағдай
- E. терминальды жағдай

8. Төсекте жатқан науқасқа тән

- A. белсенді
- B. белсенсіз
- C. мәжбүрлі
- D. еріктен тыс

9. Өз жағдайын жақсарту мақсатында жатқан науқас

- A. белсенсіз
- B. белсенді
- C. жату
- D. мәжбүрлі

10. Қызба дамуының түрлері:

- A. 4
- B. 3
- C. 2
- D. 1
- E. 5

11. Қолтық астында қызбаны кемінде өлшейді(мин)

- A. 10
- B. 5

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 33беті

C. 3

D. 2

E. 4

12. 39 дан 41° C көтерілетін қызба түрі аталады

- A. субфебрильді
- B. фебрильді
- C. пиретикалық
- D. гиперпиретикалық
- E. гектикалық

13. Термометрия тәулігіне жүргізеді

- A. 1 рет
- B. қажеттілік негізде
- C. әрбір сағатта
- D. 2 рет
- E. 4 рет

14. Тік ішекпен қолтық астындағы қызбаны өлшегенде ерекшелік:

- A. 2-3° C жоғары
- B. 2-3° C төмен
- C. 0,5-1° C жоғары
- D. 0,5-1° C төмен
- E. 5-6° C төмен

15. Қолтықтастындағы қызбаның қалыпты мөлшері:

- A. 35-36° C
- B. 35-37° C
- C. 38-39° C
- D. 36-37° C
- E. 33-34° C

Жауап эталондары: 1-А, 2-С, 3-Д, 4-С, 5-В, 6-С, 7-В, 8-А, 9-А, 10-В, 11- В, 12-Д, 13 – D, 14 - C, 15 - D

Ситуациялық есептер:

Қабылдау бөліміне 35 жасар науқас 40 дене қызуының жоғарлауымен, қалтыраумен, жалпы әлсіздікпен, мазасыздықпен түсті. Науқастың сөзінен дене қызуы 40 дейін көтерілуі және жарты сағаттан кейін температурасы 36,8 болды. 2 күн дене қызуы көтеріліп және түсуі қайталанды. Анамнезінен: бұл жағдай 3 күнді құрады. Бір ай бұрын жұмыс бойынша шет елге барып қайтты.

Науқаста қызбаның қандай түрі байқалады ?

Қандай ауруға байланысты қызба болуы мүмкін?

Науқастың күтім элементтерін атаңыз.

Жауабы:

Бұл жағдайда үзіліссіз қызба туындаған.

Бұл қызбаның түрі малярияға тән (науқастың анамнезінде 1 ай бұрын шет елге бағаны анықталды).

Қызбаның бірінші симптомында науқасты жылы шай беріп, жылы киіндіру және керек, жылыту керек. Қызбаның екінші деңгейіндесуық компресссті маңдайға басу керек. Температураның критикалық түрде төмендеуі кезінде жастық пен төсек қабын ауыстыру керек.

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 34беті

1. Тақырып № 13: Халықтың жекелеген топтарының денсаулық сақтау саласындағы құқықтары.

2. **Мақсаты:** Студенттерге денсаулық сақтау саласындағы құқықтарын үйрету.

3. Оқу мақсаттары:

Студент білуі керек:

- Отбасылық денсаулық құқықтары.
- Жүкті әйелдер мен аналардың денсаулық құқықтарын
- Аурулардың алдын алудың құқықтық құралдарын меңгеру
- Медициналық тексеру әдістерін.
- Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудың құқықтық негіздерін.
- Кәмелетке толмағандардың денсаулық сақтау құқықтарын.
- Жыныстық жолмен берілетін аурулардың түрлерін.

Студент істей білуі керек:

- Халықтың негізгі қажеттілігін сипаттау
- Кәмелетке толмағандардың денсаулық құқықтарын.
- Науқастың жалпы жағдайын дұрыс сипаттау.
- Жаппай жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың алдын алу.
- Туберкулез алдын алу шараларын сипаттау
- Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды білу.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Халықтың қажеттіліктерін бағалау.
- Жұқпалы аурулардың кері әсерін талдау.
- Денсаулық сақтау саласындағы халықтың құқықтары.
- Аурулардың алдын алу.
- Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау.
- Аурулардың түрлерін анықтау.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Адамның иммун тапшылығының вирусы қандай ауру?
2. Халықтың негізгі қажеттіліктерін атаңыз.
3. Денсаулықты сақтауға және аурудың алдын алуға конституциялық құқықтың мәні неде?
4. ҚХА алдын алу қандай нормативтік-құқықтық құжаттармен реттеледі?
5. Азаматтарды профилактикалық тексеруден өткізу тәртібі қандай?
6. ҚР Президентінің Қазақстан халқына Жолдауындағы Ұлт жоспарының мазмұны қандай (2015 ж.).
7. Жұқпалы аурулардың кері әсері қандай болады?
8. Туберкулез алдын алу шараларын сипаттаңыз.

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 35беті

Тест сұрақтары:

1. Денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған іс-шаралар кешені:

- А) медициналық профилактика *
- Б) физикалық профилактика
- С) рухани профилактика

2. Халықтың денсаулығын анықтайтын факторлардың ішінде жетекшісі:

- А. медициналық көмектің сапасы
- В. өмір салты*
- С. биологиялық

3. Бүгінгі таңда созылмалы жұқпалы емес аурулардың (ХНИЗ) алдын алу үшін ... стратегиялары қолданылады:

- А. 4
- В. 2
- С. 3*

4. Салауатты өмір салтын қалыптастыру процесі жоғарыда айтылғандардың барлығын қамтиды:

- А. материалдық әл-ауқатты арттыру
- Б. салауатты өмір салты дағдыларын тәрбиелеу
- С. тәуекел факторлары туралы халықты хабардар ету

5. Эпидемиологиялық процесс қаншатармақтан тұрады

- А. Алты
- В. Екі
- С. *Үш
- Д. Бес
- Е. Төрт

6. Медициналық профилактика барлық аталған шараларды қамтиды:

- А. ауруларды анықтау
- Б. егу жүргізу
- С. медициналық тексерулер жүргізу*

7. Медициналық профилактикаға мыналар жатады:

- А. ауруларды анықтау*
- Б. вакцинация жүргізу
- В. Еңбек және демалыс жағдайларын жақсарту

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 36беті

8. Алдын алудың негізгі бағыттарының бірі:

- А.жалғыз
- Б.топтық*
- С.бірреттік

9.Жұқпалы аурулардың бірнеше рет көбеюі

- А)*Эпидемия
- Б)Эндемия
- С)Пандемия
- Д)Бірен саран кездесуі
- Е)Кездеспеуі

10. Ішіндесарысуы бар бөртпе

- А)Розеола
- Б)Петехия
- С)Пустула
- Д)*Везикула
- Е)Эритема

Ситуациялық есептер:

Іш сүзегіменауыратыннаукастааурудың 14-ші күнікөнеттенжағдайынашарлап, сандырақтаған. Қарағандаденесінсалқын тер жапқан, денеқызуытөмендеген, бет әлпетібозарған.

Сұрақ: 1. Науқастыңжағдайыненеліктеннашарлаған? 2. Қандайшұғылкөмеккөрсетесіз?

1. Тақырып № 14:Медицина қызметкерлерініңқұқықтықжағдайы.

Азаматтардыңденсаулығынқорғаусаласындағымемлекеттікбақылау

2. **Мақсаты:**Науқастың жалпы қызметтік жағдайын бақылауды үйрету, науқастың қажеттіліктерін бағалау, жалпы сана сезімін,онымен қоса, антропометрияны анықтауды үйрету.

3. Оқу мақсаттары:

Студент білуі керек:

- Медицина қызметкері және дәрігер – түсінігі.
- Дәрігердің құқықтықмәртебесі.
- Медицина қызметкерлерініңқұқықтары
- Медицина қызметкерлерінің міндеттерін.
- Дәрігерлердіңқұқықтарының ерекшеліктерін.
- Жалақыжәнеөтемақысын
- Денсаулықсақтауікемелерініңжағдайы

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 376еті	

Студент істей білуі керек:

- Денсаулықсақтаусаласындағылицензиялау
- Тұрмыстық (отбасылық) дәрігер қызметін
- Қоғамдық денсаулық сақтау саласын бақылау
- Қатысушыдәрігер қызметін.
- Медицина қызметкерлерінің міндеттерін атқару.
- Денсаулықсақтаусаласындағы шарттарды.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Денсаулықсақтау мекемелерінің құқықтық жағдайы.
- Медицина қызметкерінің құқықтық мәртебесі.
- Қоғамдық денсаулықсақтаусаласындағы бақылау
- Медицина қызметкерлерін әлеуметтік қорғау.
- Медицина қызметкерлеріне қойылатын талаптар
- Кәсіби білімді жетілдіру құқығы.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру деген не?
2. Медицина қызметкері және дәрігер түсінігі деген не?
3. Медицина қызметкерлерінің құқықтарын сипаттаңыз.
4. Медицина қызметкерлерінің, дәрігерлердің құқықтарының түрлерін атаңыз.
5. Қатысушы дәрігер деген не?
6. Денсаулық сақтау саласын қалай бақылайды?
7. Медицина қызметкерлерін әлеуметтік қорғау туралы айтыңыз.
8. Денсаулық сақтау мекемелерінің құқықтық жағдайын сипаттаңыз
9. Денсаулық сақтау саласындағы шарттарды атаңыз.

Тест сұрақтары:

1. Азаматтың денсаулығын қорғау құқығын төмендегілердің қайсысы қамтамасыз етеді.

- а. қоршаған ортаны қорғау
- б. білім жүйесі
- в. медициналық- әлеуметтік жәрдемнің кедергісіз берілуі
- г. сапалы азық-түлікті пайдалану және өндіру
- д. оқуға, еңбек етуге, демалуға, үй жағдайына жақсы жағдай жасау.

2. Халықтың денсаулығын қалыптастырудағы негізгі факторларға төменгілердің ішінде қайсысының қатысы жоқ.

OÑTÛSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 38беті

- а. қоршаған орта факторлары
- б. тұрмыс қалпының факторлары
- в. денсаулық жүйесі
- г. биологиялық факторлар
- д. білім жүйесі

3. Алғашқы шынықтыру шарасы-бұл

- а. ауа ваннасы
- б. сүртінуге /ысу/
- в. салқын душ
- г. мұздай су құю
- д. жылы су құю.

4. Сіздің науқастармен жұмыста ауызша үйрету әдісін таңдаңыз

- а. әңгіме
- б. көрсету
- в. түсіндіру
- г. суреттеме
- д. дәріс

5. Халық денсаулығын қорғау жөніндегі заң актілерін таңдаңыз

- а. ҚР әкімшілік кодексі
- б. жемқорлар мен күресу жайлы заң
- в. ҚР конституциясы
- г. ҚР «тіл туралы» заңы
- д. ҚР «білім туралы» заңы

6. Пациенттің құқығы анықталған

- а. ҚР азаматтық кодексінде
- б. ҚР қылмыстық істер кодексінде
- в. ҚР азаматтарының денсаулығын қорғау жөніндегі заңында
- г. Ел президентінің «Қазақстан 2030» стратегиясында
- д. ҚР еңбек кодексінде

7. Аурудың адын алу-бұл неге бақытталған әрекет

- а. аурудың пайда болуын азайтуға

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 39беті

- б. науқастың толық жазылуына
- в. жұмысқа жарамсыз кездерін азайтуға
- г. аурудың жайлап өршуіне
- д. аурудың асқынуын емдеуге.

8. Қоғамдық денсаулық жағдайы денсаулықты сақтаудың неше % байланысты

- а. 10
- б. 15
- в. 20
- г. 40
- д. 50

9. Денсаулықты сақтау бойынша қауіпті рискіге жатпайды

- а. аурудың алдын алу шараларының нәтижесіздігі
- б. сапасы төмен медициналық жәрдем
- в. медициналық жәрдемнің уақытылы берілмеуі
- г. білімділіктің және мәдениеттің төмендігі
- д. жауаптың бәрі дұрыс

10. Ағзаныңқалыпты тіршілігінің бұзылуына зақымдану әсерінің тигізетін факторы

- а. күйзеліс
- б. ауру
- в. шаршау
- г. бейімделу
- д. жұмсару

Ситуациялық есептер:

1. Науқас жазбаша түрде емдеу мекемесінде контрацепция мақсатымен оған стерилизация жүргізуін сұранды. Дәрігер осындай операцияны жүргізуге құқықты ма?

2. 14 жастағы қыз қалалық аурухананың 2 ай мерзімдегі жүктілер үшін құрылған акушерия бөлімшесіне келіп түсті. Оны білген қыз түсік жасауын сұранды және дәрігерден дәрігерлік құпияны сақтауды сұрады. Емдеушідәрігерқандайіс-әрекетжасауытиіс?

1. Тақырып № 15: Медициналық көмекті құқықтық реттеу

2. Мақсаты: Медициналық көмек саласындағы қатынастардың ерекшеліктері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 40беті	

3. Оқу мақсаттары:

Студент білуі керек:

- Медициналық көмектің түсінігі және құқықтық реттелуін.
- Медициналық қызметтің кейбір заманауи түрлерінің құқықтық аспектілерін.
- Медициналық тексеру әдістерін.
- Ауру, жарақат, ауру медициналық тексеру мен емдеудің құқықтық негізін.
- Медициналық араласудан бас тартуын.
- Келісімсіз медициналық көмек көрсетуін.

Студент істей білуі керек:

- Тақырыптың сұрақтарын талқылау.
- Медициналық көмек субъектілерін.
- Науқастың жалпы жағдайын дұрыс сипаттау.
- Медицина саласындағы қатынастық ерекшеліктерін.
- Медицина құқықтық реттелуін.
- Медициналық қызметінің құқықтық аспектілерін.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

- Медициналық тексеру және тексеру
- Алғашқы медициналық көмек.
- Медициналық көмек түрлері.
- Медициналық көмек сапасының стандарттары.
- Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар.
- Азаматтардың денсаулық сақтау саласындағы құқықтары.

5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

Топтық жұмыс. Офлайн / онлайн. Ауызша сауалнама. Ситуациялық тапсырмалар мен тест тапсырмаларын талқылау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері. Ауызша сұрау, ситуациялық есептер мен тест тапсырмаларының шешімін бағалау.

7. Әдебиет: Нұсқаулықтың соңында

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

Бақылау сұрақтары:

1. Медицина қызметінің өзіндік құны нені білдіреді?
2. Медициналық көмек түрлерін сипаттаңыз.
3. Медициналық қызметінің құқықтық аспектілерін анықтаңыз.
4. Медицина саласындағы қатынастық ерекшеліктері қандай?
5. Медициналық көмек.
6. Денсаулық сақтау жүйесі.
7. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар.

Тест сұрақтары:

1. Медициналық көмектің түрлері:

- a. Тарихи медициналық көмек
- б. Дәрігерге дейінгі медициналық көмек
- с. Біліктілікті медициналық көмек

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 41беті

д. Дезинфекциялы медициналық көмек

2. Адам отбасы және қоғам деңгейінде қолжетімді медициналық қызметтердің кешенін қамтитын дәрігерге дейінгі немесе білікті медициналық көмекті қамтиды:

- а. Стационарлы көмек
- б. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек
- с. Жеке медициналық көмек
- д. Санитарлық авиация

3. Медициналық көмектің көрсету түрлері:

- а. Стационарлық көмек
- б. Санитарлық авиация
- с. Генеративті көмек
- д. Мейіргелік көмек

4. Ауруханаға түскен науқатарды санитарлық-гигиеналық өндеуден өткізетін қызметкер:

- а. Меиірбике
- б. Реанимотолог
- с. Санитар
- д. Терапевт

5. Тәуліктік бақылауы жоқ мамандандырылған немесе жоғары мамандандырылған көмек.

- а. Кеңестік-диагностикалық көмек
- б. Стационарлық көмек
- с. Жедел медициналық көмек
- д. Санитарлық авиация көмек

6. Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлерімен диагностикалық, емдеу мен медициналық сауықтандыру әдістерін талап етпейтін ауруларды қарағанда көрсетіледі:

- а. Дәрігерге дейінгі мед көмек
- б. Біліктілікті мед көмек
- с. Арнайы мамандандырылған мед көмек
- д. Жоғары мамандандырылған мед көмек

7. Медициналық көмекті көрсету түрлері:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы		044 – 75/ 11
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР		41 беттің 42беті

- а. Энтропатиялық
- б. Рекомбинациялық көмек пен дәрігерлік күтім
- с. Паллиативті көмек пен мейірбикелік күтім
- д. Генеративті көмек пен санитарлық күтім

8. ҚР азаматтардың денсаулығын сақтаудың құқықтық, экономикалық, әлеуметтік негіздері мен кепілдігін белгілейтін заңы:

- а. 2001 жылғы 11 қарашадағы №1579 қаулысы
- б. 2004 жылғы 10 желтоқсандағы №1201 қаулысы
- с. 2005 жылғы 9 қазандағы №1171 қаулысы
- д. 2004 жылғы 10 қарашадағы №1174 қаулысы

9. Қоғамдық денсаулық жағдайы денсаулықты сақтаудың неше % байланысты

- а. 10
- б. 15
- с. 20
- д. 40

10. Медициналық профилактика барлық аталған шараларды қамтиды:

- а. Ауруларды анықтау
- б. Егу жүргізу
- с. Медициналық тексерулер жүргізу

Ұсынылатын әдебиеттер:

Электронды оқулық

Первичная медико -**санитарная**помощь как приоритет в системе здравоохранения [Электронный ресурс] : лекционный комплекс / ЮКГФА. Кафедра: "Общественное здравоохранение - 1". - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2015. - эл. опт. Диск Мамандыққа кіріспе:,оқу құралы.-Қарағанды, 2020.- 165 бет.<https://aknurpress.kz/login> Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Мадалиева С.Х., Оразбакова Г.О., Испаева Г.Б., Адилова Л.М.

Дәрігермамандығынакіріспе. Клиника, құқық, этика және коммуникация негіздері». Оқулық, 2017/<https://aknurpress.kz/login>Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Мадалиева С.Х., Оразбакова Г.О., Испаева Г.Б., Адилова Л.М. Введение в профессию врача. Основы клиники, права, этики и коммуникации. Учебник. 2017/<https://aknurpress.kz/login> Коммуникативтікдағдырлар. Коммуникативные навыки.

Communication skills. Мациевская Лариса Леонардовна, Абильдина Назерке Турсыновна, Бакирова РысжанЕмельевна, Василечко Сергей Васильевич, Кабиева Сауле Маутовна, Молотов-Лучанский Вилен Борисович, ТуймебаеваАйжан Толегеновна / под общей редакцией Мациевской Л.Л. / - Алматы, ТОО “Эверо”,

OÑTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникаға кіріспе» кафедрасы	044 – 75/ 11	
«Мамандыққа кіріспе және коммуникативті дағдылар» пәнінен ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР	41 беттің 43беті	

118 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/601/Мейірбикеманипуляциясыалгоритмдері (стандарттары) / оқу

кұралы / Д.А. Дәулетбаев, М.А. Абабкова, Г.Қ. Ердесова. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2016, - 224 б. https://elib.kz/ru/search/read_book/737/
Коммуникативтікдағдылар: оқулық/У.М. Датхаев, М.А. Асимов, А.А. Сұлтанбеков. – Алматы: Эверо, 2020. – 260 б

https://www.elib.kz/ru/search/read_book/3006/Молотов-Luchanskiy V.B.

B 29 Bases of nursing skills in questions and answers: manual for students of medical universities / V.B. Molotov-Luchanskiy,

N.A. Kudaka, L.V. Yevseyenko, V.L. Sidenko. - Almaty, Evero,

2020. - 124 p https://www.elib.kz/ru/search/read_book/613/СейдумановС.Т. идр.

Общесестринскиетехнологии / Подред. С.Т. Сейдуманова. – Алматы:

Издательство «Эверо», 2020 - 230

https://www.elib.kz/ru/search/read_book/397/Мейірбикеманипуляциясыалгоритмдері (стандарттары) / оқу

кұралы / Д.А. Дәулетбаев, М.А. Абабкова, Г.Қ. Ердесова. – Алматы:

«Эверо» баспасы, 2016, - 224 б. https://elib.kz/ru/search/read_book/737/

Негізгі әдебиеттер

Дәрігер мамандығына кіріспе.Клиника,құқық, этика және коммуникация негіздері [Мәтін] : оқулық / М.А. Асимов [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 232 бет.-

Введение в профессию врача. Основы клиники, права, этики и коммуникации [Текст] :

учебник / М. А. Асимов, Г. О. Оразбакова . - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 244 с

Адилова, **Л. М.** Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритмдері [Мәтін] : оқу

кұралы = Алгоритмы сестринских манипуляций : учебное пособие / Л. М. Адилова. - М. : "Литтерра", 2016. - 248 бет с

Пульникова, **А. В.** Сестринский процесс [Текст] : учебное пособие / А. В. Пульникова, Б.

С. Имашева. - Алматы : Эверо, 2016. - 300 с

Мейірбикелікдағдылар [Мәтін] : оқулық / А. Қаныбеков [ж. б.]. - Алматы : Эверо, 2016. - 476 б. с

Қаныбеков, **А.** Сестринские технологии [Текст] : учеб. пособие / А. Қаныбеков, Ж.

Қаныбекова. - 2-е изд., перераб. - Алматы : Эверо, 2014. - 628 с

Fundamentals of nursing [Текст] : textbook / Patricia A. Potter [and etc.]. - Philadelphia :

Elsevier, 2017. - 1365 p.

Қосымша әдебиеттер

Полный медицинский справочник фельдшера [Текст] :спр. - доп. - М. : Эксмо, 2015. - 832 с. - (Полный медицинский справочник)

Қаныбеков, А. Жедел медициналық жәрдем [Мәтін] : оқу құралы / А. Қаныбеков. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 266 бет. с.

Дубицкий, А. А. Основы организации скорой медицинской помощи в Республике

Казахстан [Текст] : научные / А. А. Дубицкий. - Алматы : Эверо, 2014. - 304 с.

Коммуникативтікдағдылар [Мәтін] : анықтамалық = Коммуникативные навыки :

справочник = Communication skills : directory / Л. Л. Мациевская [и др.]. - Алматы : Эверо, 2014. - 118 бет. с.

Молотов-Лучанский, **В. Б.** Коммуникативные навыки [Текст] : учеб. пособие / В. Б.

Молотов-Лучанский, Л. Л. Мациевская, Н. А. Цаюкова. - Алматы : Эверо, 2014. - 138 с